

31. 12. 2017 - Kříž plody obtěžkán

1. čtení: Jr 2, 14-17

Píseň: 283 - Slunce z hvězdy již vyšlo; 4. - 7. sloka

Základ kázání: Mk 8, 27-37

Kázání: Vážení shromáždění,

nerad člověk slýchá: „Ale vždyť si za to můžeš sám!“ Neradi to slyšeli Israelci obležení Babylóňany z úst Jeremijášových. Zejména když už jim zbýval takřka už jen ten Jeruzalém. Mnohá města byla vypálena, ze země spoušť, vojáci se připravovali na poslední boj, a Jeremjáš hlásal: „Copak jste si to nezpůsobili sami?“

Vždyť to byla demoralizace vojska! Má podporovat, hlásat, jak to bude všecko dobré a fajn, hezké a krásné, že se Bůh postará - to je práce proroků! Jeremjáše proto zavřeli do nejhlubšího vězení. Israelci se raději spojili s Egyptany, než aby si nechali poradit prorokem. Egyptané samozřejmě nepřišli a Babylóňané dobyli Jeruzalém. Zbourali chrám - nezbylo z něj nic. Pozabíjeli vojáky. Všechny alespoň trochu schopné odvedli do otroctví. Do exilu, z něhož se po čtyřiceti letech nevrátí v podstatě nikdo odvedený. A Jeremjáše propustili na svobodu.

Nerad člověk slýchá: „Zapři sám sebe. Vezmi *svůj* kříž, ne cizích. A následuj Ježíše. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, právě ten o něj přijde.“ Neradi to slyšeli Židé okupovaní Římany z úst Ježíšových. Zejména když vládl Pilát - Krvavá bestie. A chystala se válka Židovská, která vypukla asi třicet let po Ježíšových slovech. Jeruzalém v ní byl podruhé zničen. Stejně i druhý chrám - zbyla jen Západní zeď. Židé byli vyhnáni do všech světových stran.

Tolik smýšlení z člověka je v člověku. Logicky, přirozeně, automaticky. A k tolika zlému, sobeckému, neohledulnému, absurdnímu. Tolik touhy po pohodlí a klidu, po nohách v teple.

Tak málo smýšlení z Boha je v člověku. Logicky, přirozeně, k vlastní škodě.

Petr byl bohatý na rady, na které se nikdo neptal. I vůči svému mistrovi - Mesiáši Ježíšovi. Klidně ho i pokáral, vždyť lidské smýšlení tak dobře ví a zná, že kárá i svého Mesiáše. Logicky, přirozeně, automaticky. Zejména když Mesiáš říká: „Kdo chce jít se mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.“

Petr takového Mesiáše nechtěl následovat. Stejně těch dalších jedenáct. Po Kristově vzkříšení, pravda, své názory změnili. Při tom povelikonočním ohlédnutí zpět.

Nést svůj vlastní kříž je příšerně náročné. Znamená to přiznat si, že vůbec nějaký kříž mám - to se lidem jen málokdy chce. A následovat Ježíše, jehož vlastní kříž byl těžší než kříž kohokoli jiného. Protože nesl kříž všech ostatních.

To už snadněji neseme kříže ostatních. Radíme a káráme - zejména tam, kde se nikdo neptá a kde o věci známe pramálo. Klidně i Pána Boha nebo Krista karáme a poučujeme - jako ten Petr. Moc dobře víme, co mají ostatní dělat jinak. Moc dobře víme, jak za všechno naše neštěstí a utrpení může někdo jiný. Táhleti. Oni.

Já? Nikdy! Já jsem si to ani tamto nezpůsobil sám ani náhodou!

Jako to slyšel už Jeremjáš. A z Jeruzaléma pak, kromě toho Jeremjáše, nezbylo skoro nic.

Zítřka budeme vyhlížet do dalšího roku. Dnes se ohlížíme. Nesli jsme v uplynulém roce *svůj* kříž? A s ním na zádech následovali Krista? Nebo nám bylo bližší smýšlení z člověka - cesta nejmenšího odporu, pohoda, klídek, tabáček, svévolička?

Mohl za naše utrpení, tradičně česky, někdo jiný? Nebo jsem si je způsobil sám?

Kristus svůj kříž nesl, ačkoli nikdy nezhrěšil. Proto mohl nést kříž ostatních lidí. A svůj život ztratil pro Stvořitele světa. Jak ve všednosti, tak při popravě. Nechtěl zachránit svůj život. Právě tím ho zachránil. A s ním všechny ostatní. Viděl, jak samozřejmě lidé svalují vinu jeden na druhého. Vždyť i Písmo to zná již od třetí

kapitoly Genesis. Za všechno vždycky můžou tamti ostatní. Já jsem si nic nepůsobil. Nic jsem si nezavinil.

Škoda.

Boží cesta totiž zachraňuje životy. Ačkoli jejím prvním krokem je ztráta vlastního života. Hospodin ušel celou tuto cestu - v Ježíši Kristu. Ztratil svůj vlastní život. Vzal na sebe kříž svých směrvek pro život a prožil je s námi. Všemohoucí Bůh zapřel sám sebe a s našimi kříži na zádech nám vyšlapal cestu. Abychom my své životy mohli přestat ztrácet v honbě za jejich záchranou.

Bůh nikdy nešel cestou nejmenšího odporu. Jinak by nás nechal utonout v potopě už dávno. Nebo možná nikdy nestvořil. I v Ježíši Kristu odmítal cestu nejmenšího odporu, a to i když ho ten Petr napomínal. Když Petr tváří v tvář káral svého Mesiáše. Svého Stvořitele. Svého Boha.

Přitom bylo tak snadné dát na Petra. Vyhnout se lživým a nespravedlivým obviněním. Konfliktům se zkostnatělým náboženstvím, zákonickou vírou, pověrou v sebespasení. Tak snadné a lákavé bylo vyhnout se vykonstruovaném procesu, mučení a popravě. Vyhnout se nepochopení a utrpení. Spiknutím uvnitř nejbližších Dvanácti i v židovské radě. Vyhnout se oběti. Jít cestou nejmenšího odporu a zachránit si tak život.

Ale to je přece smýšlení z člověka... Zač by pak Bůh získal svůj život zpět? Jak bychom pak my mohli alespoň na chvíli získat své životy?

Byli jsme ochotni si přiznat, že si za to i tamto můžeme z velké části sami? Protože to je první krok nesení svého kříže: „Já jsem si to způsobil sám.“

Nebo nám byla bližší cesta už mýtického muže a ženy v zahradě, kteří svalovali vinu jeden na druhého, posléze na hada, a muž dokonce na Boha (Gn 3, 12)?

Boží cesta totiž vede vždy k životu. I když začíná sebezapřením a ztrátou vlastního života. I když vede údolím šeré smrti, udušením na kříži a temnotou hrobu, vede k životu věčnému skrze vzkříšení.

Lidská cesta, lidské smýšlení vede vždy ke smrti. I když začíná pýchou, sebespokojeností, pohodlím a cestou nejmenšího odporu. I když vede zavřením a posléze umlácením demoralizujícího, ale pravdivého, Jeremjáše. I když vede pověšením nepohodlného „rebela“ Ježíše na kříž. I když udělá lidské smýšlení všechno, co může, pro záchranu svého života, právě ten ztrácí. Vždyť kolik smrti je už jen na této cestě - jak by pak její destinace mohla být jiná?

I kdybychom získali celý svět, nic nám to neprospěje. I kdybychom se rozdali pro nejposlednější a obětovali se do roztrhání těla, nic nám to neprospěje. I kdybychom nesli stovky a tisíce křížů našich bližních, nic nám to neprospěje. Vlastní život stejně ztratíme. Cesta za Kristem začíná přijetím svého kříže.

Protože Kristus vzal kříž nás všech a na konci cesty ho zarazil do země. A svou obětí ho skrze prolitou krev proměnil v strom života plody obtěžkán. Právě v ten strom, který ztrácíme ve svalování viny na ostatní dle Gn 3. A který znovu nacházíme právě v onom jeremjášovském: „Já jsem si to zavini sám.“

Ačkoli je to nelogické, paradoxní a nepřirozené, nacházíme život věčný v sebezapření, v tíze kříže sebe sama. V přiznání tíhy viny a obrovském podílu na vlastní situaci i stavu vlastního života a světa. A tak nacházíme skutečný život ztrátou života iluzí. Života iluzorního. Nesli jsme svůj kříž v uplynulém roce? Nebo za něj mohli ti ostatní?

Ať tak či tak, Bůh v Kristu vždy znovu zve (v kralickém překladu): „Kdo chce přijít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.“

Amen.

Píseň: 695 - Z přetěžkého kříže